

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 79/12
Luxemburg, 14 iunie 2012

Hotărârea în cauza C-542/09
Comisia/Țările de Jos

Legislația olandeză care supune finanțarea studiilor în străinătate condiției privind reședința instituie o inegalitate de tratament între lucrătorii olandezi și lucrătorii migranți

Țările de Jos nu au dovedit că această condiție privind reședința, „a celor trei ani din șase ani”, nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului constând în promovarea mobilității studenților

Legea olandeză privind finanțarea studiilor prevede persoanele care pot beneficia de ajutor financiar pentru a urma studiile în Țările de Jos și în străinătate. În ceea ce privește studiile de învățământ superior urmate în Țările de Jos, finanțarea acestora poate fi acordată oricărui student cu vârsta cuprinsă între 18 și 29 de ani care are cetățenia olandeză sau cetățenia oricărui alt stat membru al Uniunii Europene. Pentru a urma studii de învățământ superior în străinătate, un student trebuie să aibă posibilitatea de a solicita finanțare pentru studiile de învățământ superior în Țările de Jos și trebuie deopotrivă să fi locuit în mod legal în Țările de Jos pe durata a cel puțin trei ani în cursul celor șase ani anteriori înscrierii sale într-o instituție de învățământ din străinătate. Această condiție, denumită „a celor trei ani din șase ani”, se aplică indiferent de cetățenia studentului.

Comisia a introdus la Curtea de Justiție o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor îndreptată împotriva Țărilor de Jos, susținând că această condiție „a celor trei ani din șase ani” constituie o discriminare indirectă a lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora, interzisă de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și contrară reglementării europene privind libera circulație a lucrătorilor¹.

Curtea constată că TFUE prevede că libera circulație a lucrătorilor implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă. În plus, din regulamentul menționat rezultă că lucrătorul resortisant al unui stat membru beneficiază, pe teritoriul celorlalte state membre, de aceleași avantaje sociale și fiscale ca lucrătorii naționali. De această dispoziție beneficiază, fără distincție, atât lucrătorii migranți care au reședința în statul membru gazdă, cât și lucrătorii frontalieri care, exercitându-și în același timp activitatea salariată în acest stat membru, au reședința în alt stat membru.

Curtea amintește că un ajutor acordat pentru întreținere și pentru formare în vederea urmării studiilor universitare atestate printr-o calificare profesională constituie un avantaj social, în sensul regulamentului menționat. Finanțarea studiilor acordată de un stat membru copiilor lucrătorilor constituie, pentru un lucrător migrant, un avantaj social în sensul regulamentului respectiv, atunci când copilul se află în întreținerea acestui lucrător.

În această privință, Curtea subliniază că principiul egalității de tratament interzice nu numai discriminările evidente, întemeiate pe cetățenie, ci și orice forme disimulate de discriminare care,

¹ Articolul 45 TFUE și articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 11), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2434/92 al Consiliului din 27 iulie 1992 (JO L 245, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 2, p. 234).

prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc, în fapt, la același rezultat. Această situație se regăsește în special atunci când o măsură impune o durată foarte precisă a reședinței, în sensul că, dacă nerezidenții sunt cel mai adesea străini, aceasta prezintă riscul de a acționa în principal în detrimentul lucrătorilor migranți și al lucrătorilor frontalieri, resortisanți ai altor state membre.

Curtea consideră, prin urmare, că această condiție privind reședința, „a celor trei ani din șase ani”, instituie o inegalitate de tratament între lucrătorii olandezi și lucrătorii migranți care au reședința în Țările de Jos sau care își desfășoară activitatea salariată în acest stat membru în calitate de lucrători frontalieri. **O asemenea inegalitate constituie o discriminare indirectă interzisă, cu excepția cazului în care este justificată în mod obiectiv.**

În această privință, Curtea înlătură argumentul invocat de Țările de Jos potrivit căruia condiția privind reședința ar fi necesară pentru evitarea unei sarcini financiare nerezonabile care poate avea efecte asupra existenței înseși a acestei scheme de ajutor. Curtea amintește că obiectivul de a evita o sarcină financiară nerezonabilă nu poate fi considerat un motiv imperativ de interes general care poate justifica o inegalitate de tratament între lucrătorii olandezi și lucrătorii din alte state membre.

În plus, în opinia Țărilor de Jos, dat fiind că prin reglementarea olandeză se urmărește promovarea studiilor în afara Țărilor de Jos, condiția privind reședința ar garanta că finanțarea portabilă aduce beneficii numai studenților care, în lipsa acestei finanțări, și-ar urma studiile în Țările de Jos. În schimb, studenții care nu au reședința în Țările de Jos ar avea primul reflex de a studia în statul membru de reședință și, prin urmare, mobilitatea acestora nu ar trebui stimulată.

Curtea observă că obiectivul de favorizare a mobilității studenților ține de interesul general și constituie un motiv imperativ de interes general de natură să justifice o restricție a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie. Cu toate acestea, Curtea amintește că o reglementare care este susceptibilă să restrângă o libertate fundamentală garantată de tratat precum libera circulație a lucrătorilor nu poate fi justificată în mod valabil decât dacă este de natură să asigure realizarea obiectivului legitim urmărit și nu depășește ceea ce este necesar pentru a atinge acest obiectiv.

În acest context, Țările de Jos arată că reglementarea menționată are meritul de a favoriza mobilitatea studenților prin câștigul pe care studiile urmate în afara Țărilor de Jos îl va aduce nu numai studenților, ci și societății și pieței muncii olandeze. Astfel, Țările de Jos mizează pe faptul că studenții care vor beneficia de schema menționată se vor întoarce în Țările de Jos după terminarea studiilor pentru a avea reședința și a munci pe teritoriul acestui stat.

Curtea admite că elementele arătate tind să reflecte situația majorității studenților și, prin urmare, că această condiție privind reședința este adecvată pentru realizarea obiectivului de promovare a mobilității studenților. Cu toate acestea, Țările de Jos ar fi trebuit cel puțin să arate motivul pentru care au optat pentru condiția „celor trei ani din șase ani”, cu excluderea oricărui alt element reprezentativ. Astfel, această condiție are un caracter prea exclusiv. Prin impunerea unor perioade specifice de reședință pe teritoriul statului membru în cauză, condiția „celor trei ani din șase ani” privilegiază un element care nu este neapărat singurul reprezentativ al gradului real de atașare între persoana interesată și statul membru menționat. **Prin urmare, Curtea concluzionează că Țările de Jos nu au dovedit că această condiție privind reședința nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit de reglementarea respectivă.**

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106